

HZ. EBU BEKİR'İN (R.A.) FEDAKARLIĞI

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى (20) وَلَسَوْفَ يَرْضَى

O, verdiğini kendisine yapılan bir iyiliğin karşılığı olarak vermez. Verdiğinden ötürü hiç kimseden mükâfat da beklemez. Sadece ve sadece yüce Rabbini razı etmek ister. Kendisi de ukbada elbet hoşnut olur. (Leyl; 19-21)

فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ عَصُوا عَلَيْهَا بِالتَّوَّاجِدِ

“Siz, Benim ve doğru yolda olan Râşid Halifeler’in yolunu yol edinin. Bu yolu, azı dişlerinizle tutar gibi sımsıkı tutun.” (Tirmizî, ilim 16; Ebû Dâvûd, sünnet 5; İbn Mâce, mukaddime 6)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz Hz. Ebubekir’in (r.a) **Fedakârlığı** hakkında olacaktır.

Hız. Ebû Bekir denince akla gelen şeyler; ilk Müslümanlardan olması, Hulefâ-yi Râşidîn’in birincisi (632-634), her manada Allah Resûlü ’ne yakınlığı, **sıddıkiyeti** ve **cömertliğidir**. O, hayatı boyunca fakir ve muhtaçların yanında yer almış, israftan uzak durmuş ve malını hayır yolunda harcamıştır. Mali imkanlarını hep; başkalarına sahip çıkma, onları kurtarma, yetiştirme ve yaşatma hususunda kullanmıştır.

Mekkelilerin büyük çoğunluğu, Müslüman olduğunu öğrendikleri şahıslara karşı ağır işkencelere başlamışlardı. Özellikle köle iken İslam’ı tercih edenler, efendilerinin zulümleri altında inim inim inliyordu. Mümin kardeşlerini bu şekilde görmek, Hz. Ebû Bekir’e çok ağır gelmişti. O güne kadar ticaretten elde ettiği büyük servetini zayıf ve kimsesiz

Müslümanları kurtarmak için harcamış, onları sahiplerinden satın alıp hürriyetlerine kavuşturmuştur.

Öncelikle; çok ağır işkenceler altında bulunan **Hz. Bilâl'i ve annesi Hamâme'yi** satın alıp azat etmiş hem kölelikten hem de işkenceden kurtarmış. İlerleyen günlerde başka köleler içinde büyük paralar ödemiş, onları da hürriyetlerine kavuşturmuş ve efendilerinin işkencelerinden kurtarmıştır.

Onun bu faaliyetleri, babası Ebû Kuhafe'yi rahatsız etmişti. Oğlu Ebû Bekir'e, güçsüz ve zayıf köleler yerine güçlü kuvvetli olanları satın almasını ve onları işlerinde kullanmasını söyleyince, Hz. Ebû Bekir de maksadının onlardan faydalanmak değil, onları zulümden kurtarıp Allah'ın rızasını kazanmak olduğunu ifade etmiştir. Onun bu niyeti ve yaptıkları, **ind-i ilahide** de takdir edilmiş, duyulan hoşnutluk hutbemizin başında okuduğumuz ayetle beyan edilmiştir.

Hicret ederken ailesini Mekke'den çıkartamayan Hz. Ebû Bekir, servetinin kalan kısmını da yanına almıştı. (Bkz. İbn-i Hişâm, Sîre 225) Medine'ye varır varmaz devesi Kasva'nın çöktüğü araziye bir mescid yapmaya karar veren Allah Resûlü, arsanın sahiplerini bulmuş, onlarla anlaşmış ve Hz. Ebû Bekir'den parayı verip burayı satın almasını istemişti. Araziyi satın alan Hz. Ebû Bekir, arsayı mescid inşası için vakfetmiş ve Allah Resûlü de buraya yeryüzünün en değerli **ikinci mabedini; Mescid-i Nebvî'yi** inşa etmişti. (İbn-i Sa'd, Tabakât 1/174).

Allah Resûlü'nün sürekli en yakınında bulunan, O'na danışmanlık yapan Hz. Ebû Bekir (radiyallahu anh),

Medine'den ayrılamıyordu. **Ticarî faaliyetlerini daha çok Medine içinde sürdürüyordu.** Hem buradan elde ettiği geliri hem de katıldığı gazvelerden payına düşen ganimeti, Allah yolunda Müslümanların başındaki gailelerin ortadan kaldırılması için harcıyordu.

Hicretin dokuzuncu yılında Tebûk'e hareket edecek ordunun ihtiyaçlarının giderilmesi adına, Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), seferberlik ilan edip ashâbı himmete çağırdığında, ilk olarak o gelmiş ve malının tamamını Allah yolunda infak etmişti. Allah Resûlü arkada ehline bir şey bırakıp bırakmadığını sorduğunda ise; **onlara Allah'ı ve Resûlü'nü bıraktığını söylemişti.** Onunla infak hususunda yarışmak isteyen ve malının yarısını getirip infak eden Hz. Ömer, Hz. Ebû Bekir'in infaktaki hızını ve seviyesini görünce, **onun bu noktada da geçilemeyeceğini ifade etmiştir.**

Halifeliği sırasında Hz. Ebû Bekir (radiyallahu anh), Hz. Hâris İbn-i Kelede ile birlikte kendisine ikram edilen bir yemeği, yemek için oturmuşlardı. Birer lokma yemişlerdi ki Hz. Hâris, **“Ey Allah Resûlü'nün halifesi! Elini çek! Bu aşta bir zehir var! Ben ve sen aynı günde öleceğiz!”** dedi. Hz. Ebû Bekir, elini çekti. Fakat zehir artık ikisinin de bedenine dahil olmuştu. (İbn-i Sa'd, Tabakât 3/148)

İlerleyen zamanda zehir etkisini daha da artırmış; hastalığa daha fazla dayanamayan Hz. Ebû Bekir, yatağa düşmüştü. Ecelinin yaklaştığını anlamış, ümmetin selameti, birlik ve beraberliği olmak üzere değişik konularda vasiyetlerde ve nasihatlerde bulunmaya başlamıştı. Sıra vefatından sonra

nasıl kefenleneceğine gelince yanında bulunan kızı Hz. Aîşe'ye döndü ve: “Öldüğüm zaman eski elbiselerimi yıkayıp bana kefen yap!” buyurdu. Hz. Âişe, “Ey babacığım! Allah sana rızık verdi ve ihsanda bulundu. Seni yeni kumaşla kefenleriz!” şeklinde karşılık verince, Hz. Ebû Bekir de; **“Hayatta olan insanın, yeni kumaşa daha fazla ihtiyacı vardır. Onu giyer; kendisini korur. Ölüye kefen yapılan ise sadece çürür.”** buyurdu. Dediği gibi de yapılmış kefen yapılması düşünülen yeni kumaşlar, ihtiyaç sahibi birilerine verilmiş ve Hz. Ebû Bekir (radiyallahu anh), eski elbiseleriyle kefenlenmişti. O vefat ederken bile başkalarını düşünmüş; **onunla bile birilerinin elinden tutmayı planlamıştı.** (İbn-i Sa'd, Tabakât 3/146, 147, 154)

Aziz Müminler!

Hz. Ebû Bekir (radiyallahu anh), kısa süren halifeliği döneminde çok büyük gailelerle karşılaşmış ve tek tek hepsini çözmüştü.

Hz. Ebû Bekir'in vefatından yıllar sonra bir adam, Hz. Bilâl'le karşılaşmış ve o gün yapılan **at yarışını** kastederek “Kim geçip birinci oldu?” diye sormuştu. Hayalen Asr-ı Saadet'e giden Hz. Bilâl; **“Muhammed!” (s.a.v.)** demişti. Bunun üzerine aynı adam “Yarıшта onun arkasından kim geldi?” diye sormuş; Hz. Bilal, **“Ebû Bekir!” (radiyallahu anh)** karşılığını vermişti. Hz. Bilal'in yaptığı nükteyi yeni fark eden adam, “Ben sadece bugün yapılan at yarışını kastetmiştim.” deyince Hz. Bilâl, **“Ben yarış denince sadece hayırda yarış bilir ve onu kastederim”** cevabını vermişti. (İbn-i Sa'd, Tabakât 3/127).

Rabbimizden niyazımız; Hz. Ebu Bekir’in sadakat ve samimiyetini bize l tfeylesin, ahirette o yıldızların arasında bizleri de haşreylesin.